

BRENZOVICS MARIANNA

Kilátás

Halott egér fekszik a kertemben, igyekszem kikerülni a helyet, ahol oszlik, de elképzelem és rá gondolok. Megkérek egy nőt, aki nem undorodik a dögöktől, hogy vigye el onnan.

Irtózom az egerektől, egy állattól, ami nagyon ízelt, csúnyán emelkedik el, a halott galamboktól, félek, hogy rossz álmokat ültetnek belém. Nem tudok hozzányúlni az élettelen állathoz, mert bűdös és nem mozog.

A kertemben találok egy dugót, felveszem, mert nem oda való. Köröz felettem két légy. A macskám egy kiszáradt fűcsomót támad meg, hallom, ahogy zörgeti a porban. A hajam a tövénél néhol ős. Tavasszal is ős, sőt, egyre őszebb.

Tegnap egy ház előtt varjúkárogást hallottam, hozzám galambbűgás hallatszik be, gondoltam. Ma hajnalban nálam is volt károgás, ezen elgondolkodtam, de nem jutottam semmire. Elszomorít a szomszéd ház tetejének egyforma, szürkés hullámozása. Két galamb áll rajta: az egyiket teljesen leszorítja a másik, felrepül egy pillanatra.

Eszembe jut a hó, de már csak egy szűk kép a tél. Mintha mindig ez a nap lenne, április 5.

Öt virágot teszek egy kis üvegvázába. Ötödikén születtem, az Uránusz együtt állt a Nappal.

A nadrágomra lógatom a bal kezem, néha szoknya van rajtam, rövid, hosszabb, de soha bokáig érő. Nézem az égési sebet a csuklómon, a lábujjaim, szabályszerűen vágtam le a körmeimet. A kezemre mászik egy hangya, megpróbálok letolni, de véletlenül megölöm. Valaki bevágja a kaput, többször odaverődik a vasoszlophoz. Egy nő felköhög a biciklin.

Hempereg a fűben a kutyám, boldog. Sajnálom a fűvet, hogy lenyomja, összezörözi. Összehullatja a levegőt, tele lesz a friss levegő kutyaszőrrel. Elkergetem, de adok neki kenyeret, megeszi, nem megy el, lefekszik a közelemben, lesi a hangulatomat. A macskám nem ujjong, unottan jár-kei a fűben. Elégedett vagyok. Ha egészen elcsendesülök, hallom, hogy mindenhol nyüzsögnek.

* Részlet a szerző a Kalligram Kiadónál könyvhétre megjelenő kötetéből.

Itt vagyok, szól egy idősebb nő a szomszédban. Már itt is van a kertemben, állapítom meg ingerülten. Leül a fotelba a nyitott verandán, felnevet, vékony lábait könnyedén szétteszi. A kutyám felszalad a lépcsőn, nyalja, rágja a nő ujjait, izgatottan szaglászik a lába közt, a nő viháncol, a szoknyáját összehúzza.

Behívom a konyhába, megkínálom kávéval. Kérdezek valamit, például: ki halt meg? Tegnap meghalt valaki, befulladt a tócsába. A rossz mindig odafurakszik, mondja. Ha este elkezd imádkozni, először mindig belealszik, nem fejezi be, felébred, előlről kezdi, de megint elalszik, felébred, felkel az ágyból, azért is befejezi.

Közben a sárga terítőttem figyelem. Végiggondolom: holnap elindulok, megjelenek magamnak, ahogy egyre kisebbedek, épp most hagyom el a házat, bezárom az ajtót. A kávéskanalat tűnődve a számban hagyom.

Megmutatom a nőnek a virágaimat. Az egyik kiszáradt, szép volt. Hátha még kiszöndül, tűnődöm, miért tavasszal halt meg? A másik virág is betegeskedik. Az orgona csak két óráig élt a vázában, ki kell dobnom, elfonnyadt. Nem jó, hogy két nárcisz van a vázámban, mondja a nő, tegyek bele még egyet, három lehet benne vagy öt, a temetőben kettő vagy négy, páros, otthon páratlan. Jó, teszek bele még egyet, mondom, de nem teszek.

Figyelmeztet, ha tüzet rakok, figyeljem, míg elég, mert hirtelen *átcsaphat*. A hortenziabokrok száraz virágait időben vágjam le. Nem hallgatok rá, nem metszem meg a bokrokat, nyáron általában hatalmasra nőnek, egyik a kert jobb szélén, másik a bal szélén virágozik, mint a testőrök, körbevesznek, közéjük állok, nézem a kilátást.

Lehajolok a földhöz, hogy kihúzzak egy gyomot, ma ne húzzam ki, figyelmeztet a nő, mert virágvasárnap van, amikor elmegy, kihúzom. Kiszedem a csalánt, megcsípi a homlokom.

Mosom a tárgyakat, mert hirtelen sütött ki a Nap, megvilágította a port. Losolom a füvet, de alig jön a slagból víz. Utána a friss illat megváltoztat valamit egy pillanatra, könnyedebben lépem át az egyik lépcsőfokot, hirtelen nyitom ki a szobaajtót, megállok az ablaknál.

Egy ismerősöm hosszan néz fel a kertembe az utcáról. Meghízott az arca és kivörösödött, a szemét nem látom, csak tekintetének irányát, a testét, ahogy fordítja. A kertembe néz, mit láthat? Észreveszek egy piros csoki papírt. Meggyújtom a gyufát, és közel teszem a papírhoz, rövidet ég. A füvet is megperzselem, megjelenik az üszök, beleültetek egy százszorszépet.

Sok krizantémot ültetek, a vöröset szeretem a leginkább. Télen a földben hagytam, az egyik bokor a fehér házfal előtt nem bújt ki. Ősszel hiányzik majd a mozdulat, ahogy a vörös virágfejek a falhoz simulnak.

Képzeletben végigveszem az egész kertet: a hóban az áldozat-hóvirág, ibolya, majd az infantilis tulipán, az orgonabokor, a pünkösdi rózsa feltámadás-szaga, a poros nyár, krizantémok, újra a hó vagy sár. Ez egy kör, amiről eszembe jut a fejem, a földgömb, a csillagok. A kert egy kör, körző vagyok, a fejem a tű, amit a kör közepébe szúrtak.

Kiállok a kapuba, nehéz a papucsom, alig tudom elemelni a lábam a porból. Nem vettem föl melltartót, úgy állok, hogy ne legyek feltűnő. A szomszédom azt mondja, hogy melegedés lesz. Meleg lesz, őszig, télig, nem mindig, egy ideig, aztán megint. Megkérem, hogy ássa el a halott egeret, nem válaszol, megharagszom rá ezért, fellapátolom a tetemet, átmegyek az úton és elé dobom. Felnéz, de nem szól. Vajon hogyan ássa el és mikor?

A Nap már lejjebb van, mint a Hold, de még mindig nem lehet ránézni. A macskám a fűben fekszik, hol elégedetten, hol izgatottan lélegzik, ahogy a föld mozdul. Egy kövön ülök, meghallom a karórám hangját. Megijedek egy távoli motorzúgástól.

Befekszem a fűbe, *mintha egy nagyerdő forogna*, összeszínez a zöld, a körül lesüllyed, középen én, a szétszírozott. Nem *legyőzött, bilincsbé vert szörnyetegnek* érzem a földet, inkább megnyugtat ez a jószágú alázat, a mélyről jövő mohóság. Kő, lágy omlás, amin hangosan veszem, engedem a levegőt.

Viszket az arcom, unom a fűvet, a *belefekvést*, felállok, előtte még térdelek, kitartottan tétovázom, de nem csókolom morzsolható felületét, örömkönnyek, hevület bennfagyva, az ég tetszik, mert fényes. A túszerű fénypontok a fejem fölötti feketében, ahogy átszakítják a burkot. Az ég üvegbura, képzelem, ami rám borul, benne fák, eső, havazás.

Lemegy a Nap, lehunyom a szemem, úgy is látom. Nekem tetszik a naplemente, a napfelkelte. Nem félnék, ha nem jönne többé fel. Hideg van és csend, az úrból nem nézhetek le a kertemre, a tavaszra. Szétporlasztana, a kövemet is, ami szinte a fenekemhez ragadt.

Este megint belépek a kertbe, a sötétben titokzatosnak tűnik a gesztenyefa. Az egyik bagoly kirepül, alacsonyan és feszülten köröz a bokrok fölött. Visszafordul, kirepül két kisebb, megmutatják magukat, majd eltűnnek a zöldben, amely most végtelennek látszik, de ez nem így van.